

Baggrundsnotat: Varmeplanlægning, varmforsyningsloven og elforsyningsloven

Kontor/afdeling
Varme / Center for
Forsyning

Dato
11-02-2021

J nr. 2020 - 12910

/mnn/lbr/sle/acm

Fjernvarmforsyningsvirksomheder er i henhold til varmforsyningsloven underlagt en forsyningspligt, der skal sikre, at der altid er varmforsyning i deres forsyningsområde. Hvis et affaldsforbrændingsanlæg ønsker at lukke, vil det derfor være fjernvarmforsyningsvirksomhedens opgave at lægge en plan for, hvordan området skal forsynes efter lukningen. Det er kommunen, der som varmeplansmyndighed godkender konkrete projektforslag, der skal implementere planen.

På den baggrund skal planen fra KL sikre, at de relevante fjernvarmforsyningsvirksomheder og planlægnings- og godkendelsesmyndigheder har tilstrækkelig tid til at lave og implementere en plan for den alternative varmforsyning.

Godkendelse af lukning af anlæg på varmeområdet

Lukning af et affaldsforbrændingsanlæg kræver en myndighedsgodkendelse. For rent varmereproducerende anlæg og anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder kræves en godkendelse af kommunen efter varmforsyningsloven. Anlægget kan kun godkendes lukket, hvis det er samfundsøkonomisk rentabelt. For anlæg med en eleffekt over 25 MW kræves en godkendelse af Energistyrelsen efter elforsyningsloven. Her kan anlægget kun godkendes lukket, hvis Energinet ikke ønsker at holde anlægget i drift af hensyn til elforsyningssikkerheden (hvorved Energinet er forpligtet til at kompensere for denne ydelse), og hvis varmforsyningssikkerheden kan opretholdes. I anlæggenes el-bevillinger er der opstillet (med hjemmel i elforsyningslovens § 12, nr. 3,) et vilkår om, at "*virksomheden påtager sig en forsyningspligt for fjernvarme for de fjernvarmeområder, udlagt efter varmforsyningsloven, der forsynes fra kraftvarmeværket*". Dermed kan anlægget ikke godkendes lukket, hvis varmforsyningssikkerheden ikke kan opretholdes. I vurderingen af, om varmforsyningssikkerheden er opretholdt, indgår også, at en lukning ikke må medføre urimelige varmeprisstigninger.

Hvis lukning af et anlæg efter elforsyningsloven leder til behov for ændringer i eller lukning af distributionsnet til fjernvarme, kræves endvidere en godkendelse af dette efter varmforsyningsloven.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Boks 1. Kommunal godkendelse af projektforslag

Projektforslag om etablering, ændring eller lukning af produktionsanlæg og distributionsnet på fjernvarmeområdet behandles og godkendes af kommunalbestyrelsen, jf. projektbekendtgørelsen. Godkendelsen hviler i udgangspunktet på beregninger af både selskabs-, bruger- og samfundsøkonomi, og kommunalbestyrelsen skal godkende det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt.

En lukning af et fjernvarmeområde kan kun godkendes af kommunen på baggrund af samfundsøkonomiske beregninger, der sammenligner fortsat drift af fjernvarmesystemet med relevante alternativer. Alternativerne vil skulle indeholde både etablering af nye produktionsanlæg til fjernvarmen så som varmepumper og individuel opvarmning af området.

Ovenstående betyder, at der skal være en konkret plan for den fortsatte varmforsyning af det lokale fjernvarmeområde, hvis en lukning skal godkendes, og planen skal være økonomisk optimal for samfundet som helhed. En evt. lukning af et affaldsforbrændingsanlæg og evt. medfølgende lukninger af fjernvarmeområder kan altså kun ske efter kommunalbestyrelsens godkendelse af et fuldt oplyst forslag inkl. alternativer, som belyser konsekvenserne for forbrugerne og samfundet som helhed.

Affaldsforbrænding fylder normalt 20-60 pct. af varmforsyningen i et område, mens en række andre anlæg leverer resten af varmen. Med udgangspunkt i data fra BEATE 2019 vurderes det, at de fleste affaldsforbrændingsanlæg har en varmepris, der er højere end varmeprisen for en kollektiv varmepumper. Dette indikerer, at en skrotning af disse affaldsforbrændingsanlæg kan reducere varmeprisen i de fjernvarmeområder, som de sælger varme indtil.

Godkendelse og etablering af nye produktionsanlæg til erstatning

Fjernvarmeforsyningsvirksomheder er i medfør af varmforsyningsloven underlagt en forsyningspligt, der skal sikre, at der altid er varme i rørene. Hvis et lokalt affaldsforbrændingsanlæg ønskes lukket, er det derfor fjernvarmeforsyningsvirksomhedens opgave at lægge en plan for, hvordan området skal forsynes efter lukningen. Det er kommunen, der som varmeplans- og godkendelsesmyndighed godkender konkrete projekter for implementering af planen.

Det vil være forskelligt fra fjernvarmeområde til fjernvarmeområde hvilke teknologier, der bedst kan erstatte varmen fra et affaldsforbrændingsanlæg. Typisk vil det bedste alternativ være en kombination af varmepumper, biomassekedler og el-patroner, hvor varmepumper typisk vil fylde mest.

Planlægning og godkendelse af nye anlæg til varmeproduktion afhænger af lokale forhold. Typisk vil det tage omkring 3-5 år fra planlægningen starter, til de alternative anlæg er i drift. Hvis geotermi er en relevant erstatningsmulighed, vil det typisk tage noget længere tid, som følge af behovet for efterforskning og prøveboringer. Tidshorizonten for etablering af det nye anlæg indgår i behandlingen af en lukningsanmodning, og der findes eksempler på, at anlæg holdes i drift i en overgangsperiode for at sikre tid til at etablere de nye anlæg. Dermed vurderes det også muligt at erstatte affaldsforbrændingsanlæg, der evt. måtte lukke, med vedvarende energikilder og sikre den fortsatte varmeforsyning. Priseffekterne af skift fra affaldsvarme til VE-baseret fjernvarme beskrives i det følgende i afsnittet Varmpriser og forsyningssikkerhed.